

Ideen una eina per visualitzar el retrocés d'una llengua en quilòmetres per any

Físics de la UdG i la UAB es basen en el cas gal·lès per calcular la velocitat amb què un idioma és substituït per la llengua veïna

ACN Girona | Actualitzada el 22/07/2014 14:25

El fenomen de la substitució d'una llengua, entès com el procés en què un idioma en una situació més avantatjosa s'expandeix geogràficament en detriment de l'autòcton, ha centrat l'estudi de dos físics de la Universitat de Girona (UdG) i l'Autònoma de Barcelona (UAB) que han aconseguit idear una eina per calcular a quina velocitat es produeix el retrocés. Neus Isern i Joaquim Fort han definit uns paràmetres que permeten calcular els quilòmetres per any que l'idioma més ben situat a nivell social i econòmic necessita per expandir-se. El model permet calcular en quina mesura les llengües estan amenaçades i intentar revertir la destrucció de la diversitat lingüística. L'estudi s'ha publicat a la revista 'Journal of the Royal Society'.

Els investigadors han aplicat els seus coneixements al fet de la substitució lingüística, és a dir, la situació en què l'idioma autòcton d'una regió se sotmet a la influència d'un idioma veí considerat més avantatjós socialment i econòmicament. El model permet estimar en quina mesura les llengües es troben amenaçades i, per tant, és útil per dissenyar accions per controlar o revertir la destrucció de la diversitat lingüística.

Amb aquesta recerca, els físics han definit uns paràmetres que permeten preveure la velocitat –en quilòmetres per any– amb què l'idioma més avantatjós s'expandeix geogràficament sobre l'autòcton. Els seus estudis també han observat altres llengües, com el quítxua i el gal·lès escocès. Neus Isern explica que "aquests paràmetres es poden extrapolar a idiomes parlats en països on els governs no s'han preocupat de la seva conservació, mentre que és més complicat estudiar altres llengües, com el català, que estan més protegides gràcies a l'existència d'una política lingüística".

En un context més ampli, aquests tipus de models desenvolupats pels investigadors de la UAB i la UdG es podrien aplicar a altres exemples de canvis culturals en els quals un tret cultural avantatjós s'expandeix, anul·lant la prevalença d'un tret cultural autòcton.

Els investigadors han analitzat el cas del gal·lès i el seu retrocés. Isern i Fort han comprovat com, entre els anys 1961 i 1981, l'anglès va anar reemplaçant el gal·lès com a llengua principal de comunicació. Els responsables de l'estudi han descrit l'evolució del nombre de parlants, reproduint la disminució en el temps de parlants de l'idioma autòcton en ser substituït per l'idioma veí.

Un cartell sobre el català en una escola. XÀNTER BERTAL

(/)

SEGUIU-NOS

Actualitat (/) Opinió (/opinio/firmes/) Ara TV (/ara_tv/)

El Diari (/premium/hemeroteca/)

La Botiga (<http://botiga.ara.cat/?ref=home>)

Política (/politica/) Món (/mon/) Economia (/economia/)

Societat (/societat/) Cultura (/cultura/) Esports (/esports/) Mèdia (/media/)

Xarxes/Tech (/xarxes/)

© ARA Manifest fundacional (/manifest_fundacional.html) Qui som (/qui_som.html) Mapa web (/mapa_web.html) Publicitat (/publicitat.html) Avis legal (/avis_legal.html) Contacte

(/contacte.html) Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Subscribiu-vos

Voleu rebre l'ARA a casa? Voleu tenir accés il·limitat a tots els continguts de l'edició digital? Consulteu la nostra [àrea de subscripcions](https://subscripcions.ara.cat/?dis=a).
(<https://subscripcions.ara.cat/?dis=a>)

Newsletter

Si voleu rebre les notícies per e-mail, apunteu-vos al servei de newsletters de l'ARA.cat. [Doneu-nos la vostra adreça i trieu els enviaments que preferiu](https://usuari/registre/dades_personals.html).
([/usuari/registre/dades_personals.html](https://usuari/registre/dades_personals.html))

Disponible per a: (/apps.html)